

STRÖMSTAD

Hilma – vilken kraftkvinna

Vid Strömstad-Tanum Inner Wheelklubbs senaste månadsmöte i slutet av februari hälsade president Åsa Karlsson kvällens föredragshållare Britta Carlsson välkommen. Hon gav oss en resumé av Hilma Svedals liv, kvinnan bakom Alaska.

STRÖMSTAD

Hilma föddes 1870 i familjen Wounsch och växte upp på Syd Hälsö. Hon hade tre äldre bröder och sex yngre systrar. Hilma var ofta på havet och rodde tillsammans med sin pappa. Där utvecklade hon styrka och råhet. Hon arbetade bland annat på Sillsalteriet på Nord Hälsö. Hon närde en dröm, som så många andra ungdomar, om att åka till Amerika.

År 1896, då Hilma var 26 år, bestämde hon sig för att ta sig till Amerika. Hon kom med på SS Norway från Christiania (Oslo) och tog sig via Köpenhamn till New York. Där stannade hon i fyra år som piga i en familj.

Hilma trivdes inte i storstan utan reste med tåg tvärs över kontinenten och kom så småningom till sin farbror i Portland.

Hilma hade bestämt sig för att vaska guld i Klondyke. Hennes farbror hjälpte henne i början av resan mot Klondyke. Det blev en strapatsrik resa, först med prärievagn och därefter med roddbåt på Yukonfloden tillsammans med tre irländska män, som hon träffat. Hilma var den av dem, som kunde ro. Hon hade lärt sig detta under barndomsåren på Syd- och Nord Hälsö. De rodde upp längs floden i 88 mil till Nome där guldruschen pågick. Detta tog flera månader. Hilma hade med sig sin bössa under tiden som skydd mot björn och varg. Kanske var det på denna färd hon myntade sitt valspråk: "Don't worry". De tre irländarna lämnade hon på vägen.

Väl framme var hon med och vaskade guld. Hon lade guldklimparna i en skinnpåse och de största klimparna sydde hon in i korsetten sin.

Hon träffade i Nome John Svedal, född i Trondheim, och de gifte sig 1908. År 1913 tog Hilma med John till Strömstad och Hälsö. Där stannade de bara i två månader innan de begav sig tillbaka till Alaska och guldrävarnas rike.

Hilma erhöll 1928 en arvslott på Nord Långö och då drömde hon om att bygga sitt paradiset där, tanken om hennes eget Alaska påbörjades. Hon hade drömmar om att skapa något som liknade de fantasifulla byggnader hon sett i Amerika och Alaska.

Åter i hembygden, vid cirka 60 års ålder men nu utan sin make John, samlade hon in stenar och rodde in till Strömstad och Konrad Kristensens Järnhandel för att köpa cement. Hon byggde upp ett café, Golden Inn, soffor, krukor, bungalows, vindarnas tempel – allt murat i sten. Hon anlade även vägen västerut på ön med "Golden Gate-passagen". Många har besökt Hilmas Alaska genom åren.

Hon skaffade en häst för att ha på ön för att ha som arbetshäst. Hästen trivdes inte på ön, den simmade tillbaka till fastlandet efter ett dygn!

Hennes Café Golden Inn brann ner 1962. Alaska stod därefter tomt i cirka 30 år, då AMS 1994 startade kurser för arbetssökande och en del av det förfallna återuppbyggdes och en kiosk kom till.

Hilma flyttade in till Knarrevik år 1950 och hon dog sedan år 1965. På Hilmas gravsten står hennes valspråk "Don't worry!".

HILMA SVEDAL.

IW-presidenten Åsa Karlsson tackade Britta för det intressanta föredraget om kraftkvinnan Hilma och vad kvinnokraft kan åstadkomma samt överlämnade en röd ros.
